

Gjennomslag i nord



Informasjonsrapport med regnskap 2020



PWYP
NORWAY
Making Transparency Possible

Utgitt av: Publish What You Pay Norge
Utgivelsesår: April 2021
Utgivelsessted: Oslo, Norge
ISBN: 978-82-8423-000-9

Innhold

Hva er PWYP Norge?..... 4

Hvordan arbeider PWYP Norge?..... 4

Organisasjonsstruktur og styring..... 5

Hva har PWYP Norge gjort i 2020? 5

Kunnskapsproduksjon 7

Informasjonsarbeid 8

Tidslinje..... 12

Nøkkeltall 16

Revisjonsberetning 20

Hva er PWYP Norge?

PWYP Norge er en del av det globale nettverket Publish What You Pay (PWYP). Nettverket består av rundt 800 sivilsamfunnsorganisasjoner fra 70 land, hvorav de fleste er rike på naturressurser. Den internasjonale kampanjen ble startet i 2002, og den norske avdelingen ble opprettet i 2006. Alle PWYPs nasjonale koalisjoner er autonome og prioriterer ut ifra nasjonale politiske og økonomiske kontekster.

PWYP Norges formål er å fremme etableringen av nasjonale og internasjonale standarder knyttet til åpenhet i utvinningsindustrien, både frivillige og bindende, for nasjonal myndighetsutøvelse og internasjonale transaksjoner basert på åpenhet og ansvarlighet. Disse standardene sikrer høyest mulig integritet og åpenhet blant norske og internasjonale aktører og medvirker til utvikling av institusjonelle og internasjonale åpenhetsmekanismer, regelverk og holdninger som sikrer åpenhet i utvinningsindustrien, både nasjonalt og internasjonalt.

PWYP Norge har spilt en særlig rolle i å bygge bro mellom åpenhet om naturressurser og skatterettferdighet. Vi har i dag 20 tilsluttede organisasjoner som støtter opp om vårt arbeid i Norge.

Flere av forslag til tiltak er delvis innført, i politiske programmet eller i dialog. Eksempelvis er tiltaket utvidet land-for-land-rapportering (ULLR), som PWYP Norge har arbeidet for siden 2010, nær innført, og tiltaket «derivater i egen skattebase», er innført i Kenya.

PWYP Norge har løftet utviklingen av politikkforslag om utvidet land-for-land-rapportering (ULLR) til å bli et tiltak som også internasjonale organisasjoner stiller seg bak og fremmer. Flere av våre politikkforslag blir diskutert i kjernen av norsk politikk, både på nasjonalt nivå og i lokalpolitikken. Våre forslag har også ved flere anledninger vært løftet inn i EU, og i 2019 også i FN.

Hvordan arbeider PWYP Norge?

PWYP Norge utvikler og formidler kunnskap om hvor lekkasjene skjer, hvilke teknikker som brukes, hvilke mekanismer som virker sammen, hvordan det blir gjort mulig, hvem som legger til rette for skatteomgåelse, hvordan det kan være mulig å oppdage at det skjer, og hvilke åpenhetstiltak som kan motvirke hvilke typer lekkasjer og problemstillinger.

Mangel på innsyn og standardisert informasjon er en demokratisk utfordring både globalt og nasjonalt. Det er kun et informert og krevende og bredt sivilsamfunn som gjør et demokrati mulig. Da trengs kunnskap om finansielt hemmelighold og om handlingsalternativer i møte med multinasjonale selskapers skatteomgåelse.

PWYP Norge har i over et tiår arbeidet for å utvikle økonomiske, politiske og juridiske tilbake for å oppnå øke innsyn og utvikle standardisert informasjon globalt og nasjonalt.

Organisasjonsstruktur og styring

Publish What You Pay Norge driver virksomhet som en ideell forening og er registrert i Brønnøysundregisteret med organisasjonsnummer 997 534 077. Foreningen er en nasjonal avdeling av den globale Publish What You Pay-kampanjen og følger medlemsprinsipper som til enhver tid gjelder for den globale kampanjen.

Organisasjonen har lokaler i Brugata 1 i Oslo. Virksomheten har fokus på tverrgående tema som kjønnsbalanse og tar miljøbevisste valg i tjenester og leverandører. Vi legger til rette for fleksitid, ferieavvikling og preventive og helsefremmende tiltak for variasjon av arbeidsstilling og arbeidsmåter og det er stor grad av autonomi, handlingsfrihet, samarbeid og ansvar for oppgaver.

Siden utbruddet av Covid-19 i begynnelsen av 2020 har organisasjonen lagt til rette for at de ansatte kan utføre sine arbeidsoppgaver på hjemmekontor, i henhold til anbefalinger fra helsemyndighetene.

- Formål: Å arbeide for frivillige og bindende mekanismer for åpenhet og ansvarlighet i utvinningsindustrien, både i Norge og internasjonalt. Foreningen skal arbeide for målsettinger som settes i det globale nettverket, og egne vedtekter.

- Årsmøte: PWYP Norges høyeste beslutningstakende organ som består av de tilsluttede organisasjonene. Styret blir valgt på årsmøte.

- Styret: Per 31.12.2020 bestod styret av Barbro Auestad (styreleder) (områdeansvarlig i Industri Energi), Beate Ekeløve-Slydal (politisk rådgiver i Amnesty International Norge) og Fanny Voldnes (Spesialrådgiver i Kommunekonsult og Fagforbundet).

- Sekretariat: Per 31.12.2020 bestod sekretariatet av to fast ansatte; Mona Thowsen (generalsekretær) og Kristina Moreno Lie-Hagen (prosjektrådgiver).

Hva har PWYP Norge gjort i 2020?

PWYP Norge viste seg fleksibel og smidig gjennom et kronglete og uforutsigbart år. Vi hadde mange planer for 2020, men Covid-19-pandemien satt en stopper for mange av dem. Mye måtte utsettes, og mye måtte gjøres på nye måter. Dette gjaldt blant annet årets to store konferanser; investorkonferansen «Global Investors Making Transparency Possible» og forskningskonferansen «Making Transparency Possible – Follow the money», som begge skulle vært avholdt i mars måned. Disse var kun få dager unna da landet stengte ned, og vi måtte utsette på svært kort varsel, og det påvirket også gjennomføringen av andre prosjekter.

Med et land i lockdown og få eller ingen muligheter for fysiske møter fant vi nye måter å jobbe på. Vi bygget raskt ekspertise på digitale konferanser og digitalt innhold. Sammen med partnere fant vi gode løsninger på de fleste utfordringene. Vi var takknemlige for at vi kunne arbeide videre, påvirke diskusjonen og selskaper selv i denne situasjonen.

PWYP Norge har fokusert på formidling av kunnskap og påvirkningsarbeid for å fremme nasjonale og internasjonale standarder knyttet til finansiell åpenhet. Arbeidene med disse prosessene er svært tidkrevende, og et langsiktig perspektiv er viktig.

PWYP Norge mener at større åpenhet i multinasjonale foretak og et bedre skattesystem er to ting som må på plass for å realisere FNs bærekraftsmål. Finansiering av utvikling er viktig enten det gjelder bedre vilkår for enkeltmennesker, mer likeverdige samfunn eller en mer bærekraftig verden generelt.

I lys av Covid-pandemien blir diskusjonen om nasjonal ressursmobilisering enda viktigere enn tidligere. Tall fra WHO viste at 100 land taper større beløp på grunn av skatteomgåelser enn det de har som helsebudsjetter.

Gjennomslag i nord: Sør-Varanger blir skatteparadisfrie

I starten av 2020 publiserte vi «Veileder for skatteparadisfrie kommuner», basert på vårt diskusjonsnotat fra 2019. Veilederen viser hvordan en kommune kan bruke utvidet land-for-land rapportering (ULLR) som offentlig innkjøpskriterium, dersom virksomhet konkurranseutsettes, eller ved store innkjøp.

Sammen med Attac fortsatte vi arbeidet fra 2019 med møtevirksomhet med byrådsavdeling for finans i Oslo kommune og representanter for Viken fylkeskommune. Begge disse kommunene har vist interesse for å ta i bruk verktøy som kan gjøre kommunene skatteparadisfrie.



Møte med byråd for finans og Attac Norge (Foto: PWYP Norge)

I løpet av våren kom imidlertid Sør-Varanger dem i forkjøpet. Etter hyppig møtevirksomhet med PWYP Norge gjennom våren, med innspill til hvordan man helt konkret kunne legge fram saken, fremmet SV og Ap et fellesforslag og fikk i juni gjennomslag for at Sør-Varanger skal bli skatteparadisfri – Norges første kommune med et slikt vedtak. Kommunen krever at selskapene må være åpne om regnskap og hvem som er egentlig eier av selskapene.

«Å drive med velferd som er betalt av oss skattebetalerne, og selv snike seg unna skatt er et ran av fellesskapet og et tyveri fra folket. Alt vi ber om er innsyn. Essensen er åpenhet. Vi tenker at om vi må synliggjøre det ranet som disse bedriftene står for, da vil de heller ikke levere inn anbud.»

- Torbjørn Brox Webber, leder av Fagforbundet i Sør-Varanger i Fagbladet 30.06.2020.



Vedtaket i nord ble lagt merke til, og kort tid etter vedtaket i Sør-Varanger ble vi kontaktet av varaordfører på Nesodden kommune, som ønsket innspill til hvordan de kan komme i gang med eget arbeid. I løpet av høsten 2020 ble vår veileder gjennomgått av KS med tanke på videre benyttelse. PWYP Norge påbegynte et arbeid for å gjennomføre en egen juridisk betenkning i lys av at Sør-Varanger innførte tiltaket og KS sin vurdering. Juridisk vurdering vil ferdigstilles neste år (2021).

Kunnskapsproduksjon

I januar 2020 publiserte PWYP Norge «Veileder for skatteparadisfrie kommuner», skrevet av generalsekretær Mona Thowsen og tidligere styreleder Friar Årsnes.

Veilederen ble først publisert som et diskusjonsnotat (2017 – 2018). Deretter fulgte en bred dialog som inkluderte fagekspert, tillitsvalgte i forbund og fagforeninger og lokalpolitikere i kommuner og fylker. Det ble gjennomført en høringsrunde på tre måneder, hvor vi aktivt søkte innspill (2019). Innspillene, samtaler og spørsmålene som er kommet underveis har bidratt til justeringer, klargjøringer og også avgrensinger. Vi har også gjennomført en rekke møter og diskutert tiltaket.

Sør-Varanger ble den første norske kommunen som innførte tiltaket i juni 2020. Viktige spørsmål dukket opp underveis, og vi oppdaterte derfor veilederen med en «VOL 2» i oktober 2020. Veilederen er et dynamisk dokument og planen er å oppdatere den etterhvert som vi henter inn mer erfaringer.

Vi jobbet videre med ferdigstillingen av vår rapport og database «Piping Profits After Panama Papers – Probing the shadows». Planen var å lansere rapporten på SKUP våren 2020. Både vår-SKUP og høst-SKUP ble dessverre avlyst på grunn av Covid-19. Vi besluttet derfor å utsette lanseringen av rapporten slik at den kan sammenfalle som planlagt med SKUP og slik at vi når vår målgruppe som planlagt.

Informasjonsarbeid

Gjennom målrettet og strategisk politisk arbeid gjennom hele 2020 har vi lyktes i å engasjere politikernes interesse for PWYP Norges åpenhetstiltak.

Publikasjoner:

I forbindelse med publiseringen av den nye «Veileder for skatteparadisfrie kommuner» gjennomførte vi møter med byråd for offentlig anskaffelser i Oslo kommune for å presentere innholdet i veilederen og for å hente inn spørsmål, erfaringer og dilemmaer. Fokus har vært at kommuner kun skal innhente opplysninger de trenger, hvordan kommuner kan nyttiggjøre seg av informasjonen, hvilke type innkjøp det er mulig å bruke utvidet-land-for-land-rapportering på og hvordan kommunen kan følge opp informasjonen og bruke den i sine risikoanalyser.



Vi hadde i tillegg samtaler med representanter for Viken Fylkeskommune og Sør-Varanger kommune om samme tema. Sør-Varanger fulgte opp med å fatte vedtak i kommunestyret i juni 2020 om at kommunen skal bli skatteparadisfri. «Veileder for skatteparadisfrie kommuner» er tilgjengelig for alle og kan lastes ned på våre nettsider: <https://www.publishwhatyoupay.no/publikasjoner>

Høringsuttalelser:

PWYP leverte to høringsuttalelser i 2020:

- 9. september: innspill til fellesuttalelse til Norads ATI-deklarasjon.
- 1. oktober: innspill til Finansdepartementets utkast til lov om register over reelle rettighetshavere.

Nyhetsbrev:

I 2020 sendte PWYP Norge åtte norske og tre engelske nyhetsbrev. Per desember 2020 hadde vi 877 mottakere av vårt norske nyhetsbrev og 349 av det engelske.

YouTube:

PWYP Norge publiserte live stream-opptak fra konferansene «Global Investors Making Transparency Possible» og «Making Transparency Possible – Follow the money».

Kronikker:

Vi har i løpet av 2020 skrevet tre kronikker, som alle har fått stor spredning og generert henvendelser fra næringslivet og politikere:

- 6. mai: Kronikken "Et verdivalg bare Tangen kan ta" ble publisert i Vårt Land og deretter gjengitt i Nettavisen.



- 21. juni: Kronikken "Norske kommuner bør gjøre som Sør-Varanger" ble publisert i iFinmark.

- 23. juli: Kronikken "Equinors kostnader i USA og skatteparadisparagrafen" ble publisert i Dagens Næringsliv.



Saken om vedtaket i Sør-Varanger ble også omtalt i NRK Radio.

Open Government Partnership (OGP):

PWYP Norge fortsatte som medlem i rådet i «Open Government Partnership» (OGP). Her har vi kommet med anbefalinger for gode tiltak og prosesser for økt åpenhet i offentlig forvaltning. Rådet har også måttet utsette opprinnelige planer på grunn av Covid-19. Det har gjennom året vært arbeidet med endring av planer for å realisere nye ideer i 2021.

Se tidslinjen for ytterligere hendelser.

Arrangementer og møter

En viktig del av kunnskapsproduksjonen i PWYP Norge er arrangementer hvor vi ønsker å dele kunnskap i offentligheten og å legge til rette for en offentlig samfunnsdebatt. I 2020 gjennomførte vi totalt 13 møter med politikere og næringslivsledere.

JANUAR: Sammen med Attac Norge gjennomførte vi møter med byråd for offentlige anskaffelser i Oslo kommune. Dette var tredje møte med fokus på å innføre ULLR som innkjøpskriterium i offentlige anskaffelser.

JUNI: PWYP Norge deltok våren 2020 i mange møter med representanter fra SV og Ap i Sør-Varanger i forkant av deres fellesforslag om at kommunen skal bli skatteparadisfri.

15. SEPTEMBER: PWYP Norge holdt foredrag om ULLR for arbeidsgruppe som skal se på spørsmål knyttet til internasjonal skattlegging. Gruppen består av stortingsrepresentanter fra Høyre og finanspolitisk talsperson i Krf og Venstre.

OKTOBER: I samarbeid med Finans Norge, Klp, NORSIF, Storebrand, Global Financial Integrity (GFI) og OsloMet arrangerte PWYP Norge høynivå investorkonferansen «Global Investors Making Transparency Possible» den 20. oktober. Her deltok representanter for NBIM, OECD, norske og utenlandske investorselskap, oljeselskap med flere.

Vi arrangerte også en åpen forskningskonferanse, «Making Transparency Possible – Follow the money» den 21. oktober. Her medvirket verdenskjente varslere som Bradley Birkenfeld og Jóhannes Stefánsson, samt internasjonale gravejournalister, advokater, professorer innen økonomi og kriminologi og mange flere.

Begge konferansene ble gjennomført digitalt på OsloMet, med noen foredragsholdere i auditoriet og andre med digital deltakelse. Begge konferanser ble streamet live på vår YouTube-kanal. Konferansene hadde henholdsvis 145 og 160 påmeldte i forkant. Det var også mulig å følge konferansen uten å melde seg på, og dem har vi følgelig ikke kunnet telle. Opptak fra konferansene ligger tilgjengelig på vår kanal og har blitt sett også i etterkant av konferansene.

26. OKTOBER: PWYP Norge deltok på dialogmøte med NBIM og representanter for det norske sivilsamfunnet.

3. NOVEMBER: PWYP Norge møtte Equinor og representanter i avdeling for ekstern finansiell rapportering. Equinor initierte møtet og sa at møteforespørselen kom som en direkte konsekvens av vår kronikk i DN. Equinor ønsket å diskutere Equinors rapportering i lys av innholdet i kronikken. PWYP Norge forklarte hva som er ønskelig fra vår side at Equinor rapporterer og hvordan det enkelt kan gjøres.



Carine Smith Ihenacho fra NBIM på konferansen "Global Investors Making Transparency Possible" (Foto: PWYP Norge)

Samarbeid med andre aktører

Konferanser:

Investorkonferansen «Global Investors Making Transparency» ble arrangert i samarbeid med Finans Norge, Storebrand, NORSIF, KLP, Global Financial Integrity (GFI) og OsloMet.



Forskningskonferansen «Making Transparency Possible – Follow the money» ble arrangert i samarbeid med Norsk PEN og OsloMet.

Nytt nettsted:

Tax Justice Network Norge tok initiativ til en ny samarbeidsplattform kalt "Åpenhet.no".

Tax Justice Network Norge inviterte Fagforbundet, Changemaker, Klp og Kirkens Nødhjelp og PWYP Norge om å levere innhold.

Tax Justice styrer kanalen og sender ut nyhetsbrev om «åpenhet i selskap», «åpenhet i eierskap» og «åpenhet i politikk», herunder sender de blant annet ut et nyhetsbrev de har kalt «land for land rapportering».





PWYP NORWAY

Making Transparency Possible

JANUAR:

PWYP Norge publiserte «Veileder for skatteparadisfrie kommuner».

10. FEBRUAR:

PWYP Norge og Attac presenterte «Veileder for skatteparadisfrie kommuner» på møte på med Byrådsavdeling for finans i Oslo. Finansråd Einar Wilhelmsen deltok også på møtet.

6. MAI:

PWYP Norge publiserte kronikken «Et verdivalg bare Tangen kan ta» i avisen Vårt Land.



5. JUNI:

PWYP Norge var i møte med Attac Norge og Marius Møllersen fra Ap i Sør-Varanger for å utarbeide forslag til vedtak om at Sør-Varanger skal bli en skatteparadisfri kommune.

20. JUNI:

PWYP Norge publiserte kronikken «Norske kommuner bør gjøre som Sør-Varanger»



23. JULI:

PWYP Norge publiserte kronikken «Equinors kostnader i USA og skatteparadisparagrafen».



9. SEPTEMBER:

- PWYP Norge leverte sitt innspill til fellesuttalelse til Norads ATI-deklarasjon.
- Lansering av samarbeidsplattformen Åpenhet.no.

15. SEPTEMBER:

PWYP Norge holdt foredrag om ULLR for arbeidsgruppe som skal se på spørsmål knyttet til internasjonal skattlegging. Gruppen består av stortingsrepresentanter fra Høyre og finanspolitisk talsperson i Krf og Venstre.



1. OKTOBER:

PWYP Norge leverte sitt høringsinnspill til Finansdepartementets utkast til lov om register over reelle rettighetshavere.

8. OKTOBER:

PWYP Norge publiserte «Veileder til skatteparadisfrie kommuner VOL. 2»

20. OKTOBER:

PWYP Norge arrangerte konferansen «Global Investors Making Transparency Possible – Quality of information – Quality of reporting» i samarbeid med Norsif, Klp, Storebrand, Global Financial Integrity (GFI) og OsloMet.

21. OKTOBER:

PWYP Norge arrangerte forskningskonferansen «Making Transparency Possible – Follow the money» i samarbeid med Norsk PEN og OsloMet.

26. OKTOBER:

PWYP Norge deltok på dialogmøte med NBIM og representanter for det norske sivilsamfunnet.

28. OKTOBER:

PWYP Norge deltok i Norads bærekraftsmålkampanje «Verdens viktigste mål».

3. NOVEMBER:

PWYP Norge møtte Equinor, representert ved Ansvarlig for ekstern finansiell rapportering Stian Røstum og Chief Accountant. Dette møtet kom som en direkte konsekvens av vår kronikk i DN.



DETTE GJORDE PUBLISH WHAT YOU PAY NORGE I 2020

JANUAR

FEBRUAR

MARS

APRIL

MAI

JUNI

JULI

AUGUST

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DESEMBER

POLITISKE PROSESSER OG MILEPÆLER I NORGE OG INTERNASJONALT I 2020

13. JANUAR:

Finansminister Siv Jensen åpner for norsk IT-skatt, hvis internasjonale organisasjoner ikke finner en felles løsning i 2020.

20. JANUAR:

Skattedirektør Hans Christian Holte uttrykker bekymring for at flere land innfører nasjonal digitalskatt og hevder det kan svekke kraften i internasjonale prosesser.

24. JANUAR:

Ny borgerlig mindretalls-regjering bestående av Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti ble presentert. Jan Tore Sanner utnevnt til ny finansminister.

28. JANUAR:

Danmarks statsminister Mette Frederiksen åpner for å støtte en EU-avtale for innføring av digital skatt.

31. JANUAR:

Skriftlig spørsmål fra Hadia Tajik (AP) til finansministeren viser at Skatteetatens kontroller av selskap er halvert de siste 10 årene.



13. FEBRUAR:

OECD offentliggjorde estimerte effekter av nytt rammeverk, bestående av to «pillarer», for skattlegging av multinasjonale foretak. De nye reglene kan gi opptil 100 milliarder dollar i økte skatteinntekter globalt hvert år.

6. MARS:

- AngloAmerican rapporterte for første gang «land-for-land» i sitt årsregnskap.
- Trade Union Advisory Committee (TUAC) svarte på en offentlig høring fra OECD om gjennomgangen av land-for-land-rapportering. TUACs viktigste bekymring var at den offentlige høringen ikke ga noen mulighet for interessenter til å gjøre sine meninger kjent om fordelene ved et offentlig rapporteringssystem. Dette er en tapt mulighet. Det kreves ytterligere tiltak for å sikre en åpen debatt om de grunnleggende målene for CBCR.

26. MARS:

Nicolai Tangen ble ansatt som ny sjef for NBIM (Oljefondet).



3. APRIL:

Regjeringen la fram sin Korona-krisepakke for næringslivet. I Norge ble det ikke stilt åpenhetskrav som kan redusere misbruk, slik man gjorde i f.eks.

MAI:

Danmark, Polen, Frankrike, Italia, Belgia og Skottland annonserer at selskaper som har hovedkvarter eller filialer i skatteparadis – uten at det er noen virkelig aktivitet der – ikke vil ha rett til noen form for offentlig støtte for å komme seg gjennom koronaviruskrisen.

10. JUNI:

Kommunestyrevedtak i Sør-Varanger om at kommunen skal bli skatteparadisfri etter fellesforslag fra Ap og Sv.



12. JUNI:

Pål Lønseth ble i statsråd utnevnt som ny sjef for Økokrim.

17. JUNI:

Norge ble valgt inn i FN's sikkerhetsråd.

10. AUGUST:

Høring i Stortinget om ansettelsen av Nicolai Tangen som ny sjef for NBIM.

20. OKTOBER:

NBIM publiserte kronikken «Nå trapper vi opp arbeidet for ansvarlig skattepraksis i selskapene» i Dagens Næringsliv.



20. NOVEMBER:

Rapport fra Tax Justice Network avdekket at de ti partnerlandene som Norge prioriterer for langsiktig bistandssamarbeid mister til sammen over 18 milliarder dollar i skatt årlig, der over 17 milliarder skyldes selskapers skattemisbruk.

18. DESEMBER:

Lars Haltbrekken sendte skriftlig spørsmål til finansminister Jan Tore Sanner om regjeringen vil følge opp de krav om åpenhet, blant annet knyttet til skatteparadis som kom fra flere i høringsrunden i 2018.



Norads Bærekraftskampanje:

Økt finansiell åpenhet i Norge kan på sikt bidra til bærekraftige utviklingseffekter i fattige land. Dette er i tråd med Norads bærekraftsmål. Høsten 2020 deltok vi i Norads store kampanje «Verdens viktigste mål». Mål 10, 16 og 17 understreker betydningen av skatt og kapitalflukt for å skape en bærekraftig utvikling, for å redusere ulikhet både mellom og innad i land, for å bygge fredelige og inkluderende samfunn som mobiliserer nasjonale ressurser.



PWYP Norge på nett

PWYP Norge er til stede på fem digitale kanaler: Facebook, Twitter, YouTube, vårt nyhetsbrev og vår egen nettside www.pwyp.no. Hovedkanalen vår for å nå ut er våre nettsider og vår YouTube-kanal. Saker vi skriver for nettsidene våre samles i et nyhetsbrev som sendes ut omtrent en gang i måneden. Oftest handler sakene om de viktigste politiske prosesser i Norge. Noen av sakene oversettes til engelsk og sendes ut til vårt internasjonale nettverk, omtrent to ganger i året. Til sammen har PWYP Norge sendt ut åtte norske og tre engelske nyhetsbrev i 2020.

Effekt av PWYP Norges kunnskapsproduksjon og informasjonsarbeid

Norsk næringsliv og politikk viser stor interesse for å sørge for mer rettferdig skattlegging av multinasjonale selskaper. 2020 ble året hvor vi så en markant endring i hvordan beslutningstakere forholder seg til PWYP Norges arbeid. Der PWYP Norge tidligere var den som tok initiativet til møter og informasjonsutveksling, ser vi nå at arbeidet vårt bærer betydelig mer preg av å være drevet av etterspørsel. Vedtaket i Sør-Varanger er et eksempel på dette, hvor PWYP Norge ble benyttet som informasjonskilde og sparringspartner og hvor vår veileder for skatteparadisfrie kommuner ble brukt som verktøy for å oppnå politiske vedtak. I løpet av 2020 opplevde vi denne etterspørselen i stadig økende grad:

- Regjeringen kom til oss for å be om innspill i form av foredrag om ULLR for en arbeidsgruppe for internasjonal skattlegging.
- NBIM publiserte kronikken «Nå trapper vi opp arbeidet for ansvarlig skattepraksis i selskapene» i Dagens Næringsliv i forbindelse med vår investorkonferanse «Global Investors Making Transparency Possible», hvor de også deltok som hovedtaler. Den påfølgende uken var PWYP Norge invitert i dialogmøte hos NBIM hvor vi delte våre forventninger til NBIMs arbeid videre.

«Vi forventer at selskapene betaler skatt der økonomiske verdier skapes og at de er åpne om hvorfor de eventuelt er til stede i lavskattland og lukkede jurisdiksjoner. Våre egne analyser viser at selskapenes rapportering om skatt fortsatt er mangelfull. Vi oppfordrer derfor til bedre rapportering fra selskapene om hvor de tjener penger og betaler skatt. Denne informasjonen gjør det enklere for oss å vurdere selskapenes skattesituasjon og finne mulige «røde flagg»».

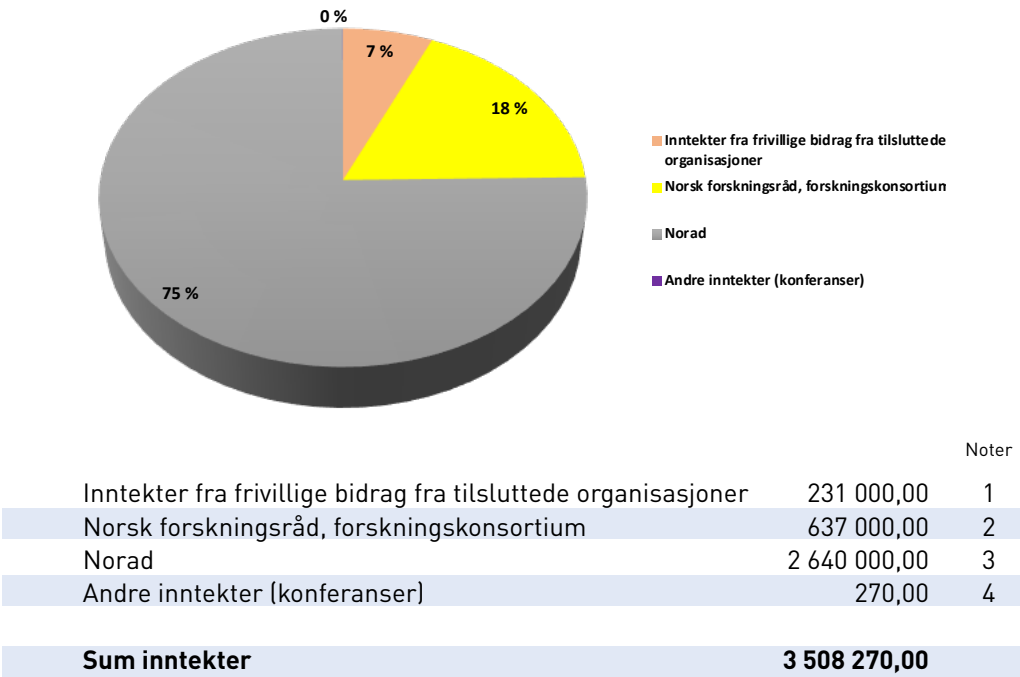
- Nicolai Tangen og Carine Smith Ihenacho, NBIM, i Dagens Næringsliv 20.10.2020.

- Etter at PWYP Norge publiserte kronikken «Equinors kostnader i USA og skatteparadisparagrafen» ønsker Equinormøte med PWYP Norge.
- Politikerne holder trykket oppe mot beslutningstakerne og fronter åpenhetsspørsmål til Stortinget. I desember 2020 stilte Lars Haltbrekken fra SV et skriftlig spørsmål til finansminister Jan Tore Sanner om hvorvidt regjeringen vil legge fram et forslag om lovendringer i etterkant av evalueringen av land til land rapporteringen, som er gjennomført. Finansminister Sanner svarte 6. januar 2021 at «Regjeringen arbeider med oppfølging av forslag om «utvidet land-for land-rapportering» i tråd med omtalen i statsbudsjettet. PWYP Norge vil følge opp dette i 2021.



Årsregnskap 2020

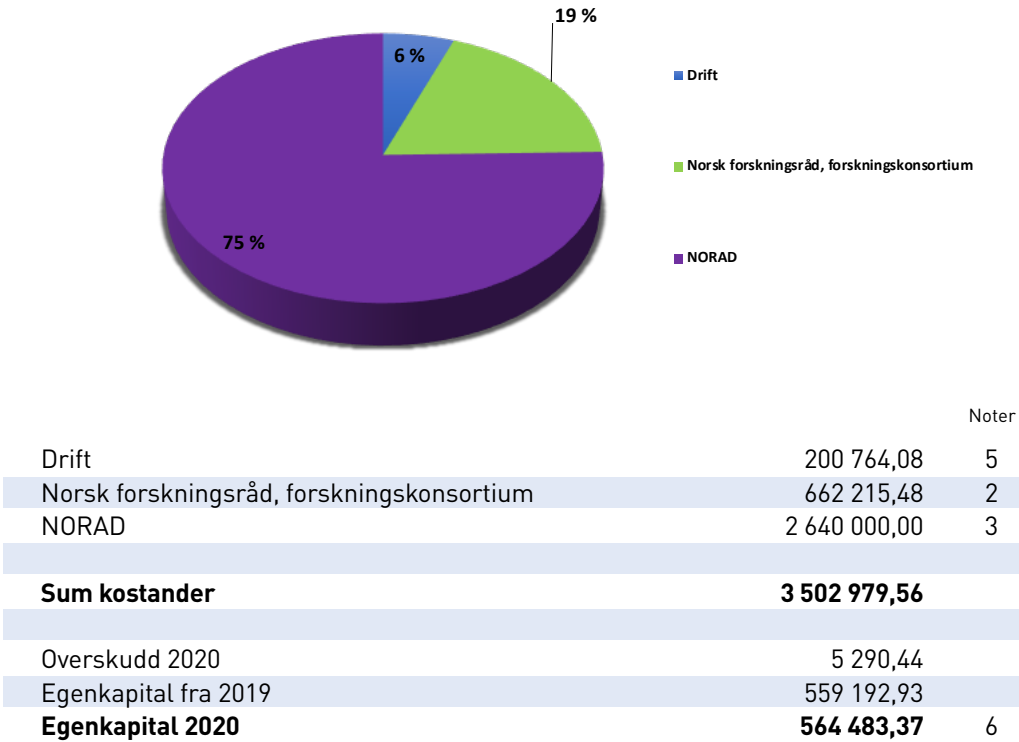
INNETKTSKILDER I PWYP NORGE



Noter:

1. Inntekter fra tilsluttede organisasjoner sikrer en minimumsdrift for kampanjen mellom finansieringsperioder, men er ikke i seg selv nok til å sikre selve driften. Inntektene er frivillige og variable, og derfor usikre. Det er mulig å være tilsluttet uten å betale støtte. Støtten fra frivillige orngiasasjoner utgjorde i 2020 6% av inntektene til PWYP Norge.
2. PWYP Norge deltok i et forskningskonsortium ledet av Fakultet for samfunnsvitenskap (SAM Institutt for journalistikk og mediefag (IJM)). Oslo Met og PWYP Norge bidrar i samarbeidet med årlige konferanser, workshops, datainnsamling og artikler. Året 2020 var siste prosjektår. Prosjektet er nå avsluttet.
3. Norad inngilget tilskudd på kr. 2 640 000 per år for perioden 2018-2020 med avtalenummer QZA-0783 QZA-18/0017. Året 2020 var en forlengelse av tidligere avtale. Administrasjonsbidraget på 7 % føres om en del av prosjektrengskapet og ikke som frie inntekter til organisasjonen. Støtten fra Norad utgjorde 75% av inntektene til PWYP Norge i 2020.
4. Vi arbeider kontinuerlig med å finne andre inntektskilder, noe som er utfordrende. Beløper tilgjengelige er ofte begrenset, kortsiktig og knyttet til gjennomføring av en bestemt aktivitet. I praksis overstiger arbeiden ifm. utvikling, søknad, gjennomføring og rapportering en oftest svært begrenset engngsfinansiering knyttet til kun gjennomføring.
5. I 2020 var driftskostnader på kr 200 764. Lønnskostnader er fordelt på prosjekter. Faste kontorkostnader er kostadner som ikke blir dekt av prosjekter, men som er nødvendige for at selskapet skal kunne drive; kontorleie, inventar, datasystemet, revison og regnskap . Andre adm.kostnader er i hovedsak bank- og kortgebyrer. Organisasjonen prøver å holde en lav kostnadsprofil.
6. Egenkapitalen ved utgangen av 2020 er fortsatt positivt, med et beløp på 564 483,37. Dette beløpet vil bli brukt til å forsøke å beholde arbeidskraft og kompetanse i perioden fram til en forhåpentligvis ny finansiering fra Norad.

KOSTNADER I PWYP NORGE



Frivillige medlemsbidrag til PWYP Norge i 2020

Hvorfor støtter de tilsluttede organisasjonene PWYP Norge?
PWYP Norges merverdi er at vi ivaretar et daglig, fokusert og langsiktig arbeid på et spesialområde innenfor det sivile samfunnet der det er nødvendig å kombinere dyp spesialkunnskap med erfaringer på et særskilt og spesialisert tema som går på tvers av fagdisipliner i en global kampanje.

For at organisasjoner skal kunne påvirke institusjonene og politikken som legger til rette for tapping av skattegrunnlaget er det nødvendig for organisasjonene å koble seg på et globalt nettverk og bygge opp spesialisert kunnskap. PWYP Norge arbeider på et særlig område der det er nødvendig å kombinere dyp spesialkunnskap med erfaringer over tid på et særskilt og spesialisert tema.

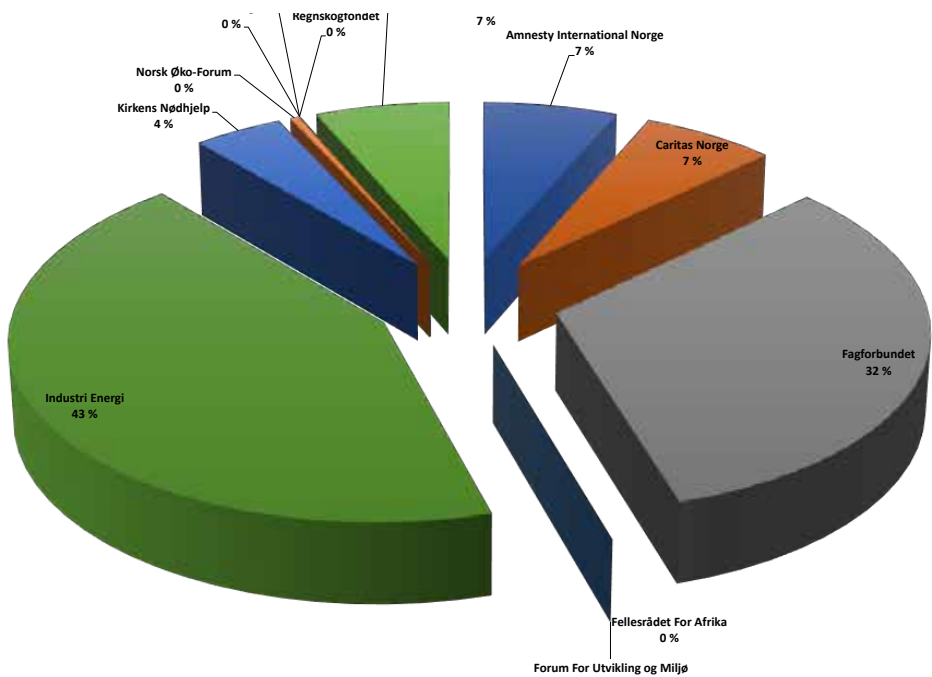
De tilsluttede organisasjonene har sakte, men sikkert økt siden oppstarten og består i dag av 20 organisasjoner. Organisasjonene er ulike og representerer en stor bredde av norsk sivilsamfunn. Det er blant annet miljøorganisasjoner, menneskerettsorganisasjoner, studentorganisasjoner, trosbaserte organisasjoner og fagforeninger. Noen organisasjoner er store og noen organisasjoner er små. Noen organisasjoner er involvert i samarbeid med sivilsamfunn i Sør, andre er ikke. Noen organisasjoner er passive støttemedlemmer, mens andre organisasjoner er mer aktivt engasjert i tema. Gå gjerne inn på våre nettsider under "tilsluttede organisasjoner" og les hva hver enkelt organisasjon skriver om hvorfor de er tilsluttet oss.

Organisasjonenes prioriteringer, kampanjer, landsamarbeid, tema, ressurser og kapasitet endrer seg over tid. De tilsluttede organisasjonenes endringer får også konsekvenser for den økonomiske støtten til PWYP Norge, som kan endre seg over tid i takt med deres eget inntektsgrunnlag. Inntektskilden har vært vedlikeholdt over tid, men er variabel og usikker fra år til år.

Vi er derfor svært takknemlige for alle som har mulighet til å bidra finansielt for å drive effektivt arbeid på tema. Selv om frivillige bidrag ikke i seg selv er nok til å sikre hele driften, så er det den viktigste sikkerheten vi har per i dag som kan gi et minimumsgrunnlag for drift. Det er også et positivt signal i seg selv at organisasjonene i fellesskap slutt er opp omkring arbeidet med egne midler.

Samtidig setter vi også veldig stor pris på støtten fra dem som ikke har mulighet til å bidra finansielt, men som gir moralsk støtte til arbeidet.

Det er utfordrende å mobilisere andre finansieringskilder for den typen arbeid vi gjør for å bekjempe korrupsjon og kapitalflukt.



Hva viser diagrammet?

- 1) Diagrammet viser hvilke bidrag PWYP Norge har fått i frivillige innbetalinger fra tilsluttede organisasjoner i 2020
- 2) Frivillige bidrag fra tilsluttede organisasjoner er basert på en fordelingsnøkkel vedtatt av årsmøtet 2008. Med utgangspunkt i årsmøtevedtak som Kirkens Nødhjelp koordinerte i 2008 ble medlemmene oppfordret til å bidra med graderte beløp etter en fordelingsnøkkel basert på størrelsen på organisasjonene. De som er tilsluttet betaler fra 2500 (de aller minste) til 100 000 + (de aller største). Det bidraget hver organisasjon bidrar med er en frivillig støtte. Det frivillige bidraget er svært viktig for å sikre en minimumsdrift, men er ikke tilstrekkelig til å sikre drift i seg selv. Dette er nødvendige inntekter for å sikre drift mellom finansieringsperioder, men inntektene er også frivillige og variable, og derfor usikre. Dersom en organisasjon ikke bidrar økonomisk så utløser det ingen formelle endringer i selve tilslutningen. Det er fullt mulig å være tilsluttet uten å betale en frivillig støtte. Den konkrete økonomiske konsekvensen dersom frivillig støtte bortfaller er at det vil påvirke økonomien i PWYP Norge tilsvarende negativt med det beløpet som da eventuelt ikke opprettholdes.

Tilsluttede organisasjoner som bidro med økonomisk støtte i 2020

Amnesty International Norge	kr 15 000
Caritas Norge	kr 15 000
Fagforbundet	kr 75 000
Fellesrådet For Afrika	kr -
Forum For Utvikling og Miljø	kr -
Industri Energi	kr 100 000
Kirkens Nødhjelp	kr 10 000
Norsk Øko-Forum	kr 1 000
Plan Norge	kr -
Redd Barna	kr -
Regnskogfondet	kr -
Stiftelse WWF Verdens Naturfond	kr 15 000
Sum frivillige innbetalinger fra tilsluttede organisasjoner	kr 231 000

Revisjonsberetning til prosjektreğnskap 2018 - 2020 Norad

Til Direktoratet for Utviklingssamarbeid Norad

Revisors beretning til prosjektreğnskap

Konklusjon

Vi har revidert prosjektreğnskapet for Publish What You Pay Norway for prosjektavtale QZA-0783 QZA-18/0017, som ble avsluttet 31.12.2020. Prosjektreğnskapet består av utgiftsoppstilling og noter som beskriver grunnlaget for oppstillingen. Prosjektreğnskapet er utarbeidet av ledelsen i samsvar med noter.

Etter vår mening er prosjektreğnskapet for Publish What You Pay Norway for prosjektavtale QZA-0783 QZA-18/0017, som ble avsluttet 31.12.2020, i det alt vesentlige i samsvar med grunnlaget for regnskapsavleggelsen beskrevet i noter. Prosjektreğnskapet viser et resultat på kr 0. Tilskudd er gitt fra Norad med kr 7 920 000 og medgåtte kostnader på prosjektet er kr 7 920 000.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektreğnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Presisering grunnlag for regnskapsavleggelse og begrenset distribusjon og bruk

Vi gjør oppmerksom på noter til prosjektreğnskapet, som beskriver grunnlaget for regnskapsavleggelsen. Prosjektreğnskapet er utarbeidet for å gi informasjon til Norad. Prosjektreğnskapet er derfor ikke nødvendigvis egnet for andre formål. Vår uttalelse er kun beregnet på Norad og skal ikke distribueres til andre parter

Ledelsens ansvar for prosjektreğnskapet

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av prosjektreğnskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et prosjektreğnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektreğnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at prosjektreğnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil dekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar basert på prosjektreğnskapet.

HCA

HCA Revisjon & Rådgivning AS • Tlf: + 47 22 08 35 10 • Henrik Ibsens gate 60c, 0255 Oslo • Romerike • Moss
firmapost@hca-revisjon.no • www.hca-revisjon.no • Foretaksregisteret NO 983 535 712 MVA
Member firm of CH International. Helping you take on the world.

CH

CH International

1/2

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i prosjektreğnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Oslo, 29. april 2021

HCA Revisjon & Rådgivning AS

Hilde Merete Ljungmann
statsautorisert revisor

Elektronisk signert

Elektronisk signatur

Signert av

Ljungmann, Hilde Merete

Dato og tid (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

29.04.2021 12:53:59

Signaturmetode

Norwegian BankID

HCA

HCA Revisjon & Rådgivning AS • Tlf: + 47 22 08 35 10 • Henrik Ibsens gate 60c, 0255 Oslo • Romerike • Moss
firmapost@hca-revisjon.no • www.hca-revisjon.no • Foretaksregisteret NO 983 535 712 MVA
Member firm of CH International. Helping you take on the world.

CH

CH International

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de følgende sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

20 | Publish What You Pay Norge

Publish What You Pay Norge | 21

Revisjonsberetning årsregnskapet 2020

Til årsmøtet i
Publish What You Pay Norway

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert Publish What You Pay Norway' årsregnskap som viser et overskudd på kr 5 290. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet
Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

HCA Revisjon & Rådgivning AS • Tlf: + 47 22 08 35 10 • Henrik Ibsens gate 60c, 0255 Oslo • Romerike • Moss
firmapost@hca-revisjon.no • www.hca-revisjon.no • Foretaksregisteret NO 983 535 712 MVA
Member firm of Clarkson Hyde Global. Global support with a local touch.

1/2

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Det henvises til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger> som inneholder en beskrivelse av revisors oppgaver og plikter.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 29.04.2021
HCA Revisjon & Rådgivning AS

Hilde Merete Ljungmann
Statsautorisert revisor

Elektronisk signert

Elektronisk signatur

Signert av

Ljungmann, Hilde Merete

Dato og tid (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

29.04.2021 12:55:01

Signaturmetode

Norwegian BankID

HCA Revisjon & Rådgivning AS • Tlf: + 47 22 08 35 10 • Henrik Ibsens gate 60c, 0255 Oslo • Romerike • Moss
firmapost@hca-revisjon.no • www.hca-revisjon.no • Foretaksregisteret NO 983 535 712 MVA
Member firm of Clarkson Hyde Global. Global support with a local touch.

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de følgende sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.



Publish What You Pay Norge er den norske delen av det globale Publish What You Pay-nettverket som består av over 800 organisasjoner fra over 70 land. Vi arbeider for større finansiell åpenhet i utvinningsindustrien, slik at ressursrike land, både fattige og rike, kan få tilgang til egenkapital for utvikling som fremmer en bærekraftig framtid, demokrati og menneskerettigheter.

Publish What You Pay Norge
Brugata 1
0186 Oslo

post@publishwhatyoupay.no

www.publishwhatyoupay.no

Organisasjonsnummer: 997 534 077